

Overleg gemeente Tubbergen en het COA

Aanwezig:

Gemeente: Anko Postma (burgemeester gemeente Tubbergen), Ursula Bekhuis (wethouder gemeente Tubbergen), [REDACTED]

COA: Joeri Kapteijns (lid en plv. voorzitter bestuur), [REDACTED]

Notulist: [REDACTED] (extern notulist)

Locatie: online via teams

Datum: 13 december 2023

Bijlagen: Motie Van Keerpunt22, CDA, GB/VVD, Lokaal Sterk en PvdA (nr.: 2023-Hesselink 2)
Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een asiel opvanglocatie in Tubbergen
Gespreksverslag ambtelijk overleg d.d. 12.12.2023

Opening

De vergadering wordt om 14:00 uur geopend door de heer Postma.

De heer Kapteijns refereert aan zijn mail van die ochtend waarin hij aangeeft dat hij vandaag tijdens dit overleg geen besluiten kan nemen vanwege de korte voorbereidingstijd. Hierop is besloten dat iedereen zich vandaag tijdens dit overleg gaat inzetten om tot een goed resultaat te komen, er worden echter nog geen beslissingen genomen, zodat ook de achterban meegenomen kan worden in de besluitvorming. Er wordt getracht deze week tot een goed einde te komen.

De agenda die verstuurd is, is in lijn met de motie zoals op 28 november 2023 door de raad unaniem aangenomen en meegegeven aan de wethouder en burgemeester. Het verzoek van de heer Kapteijns in zijn mail van vandaag om vandaag nog niet tot een definitieve besluitvorming over te gaan is akkoord. De heer Postma spreekt zijn waardering richting de medewerkers uit.

De heer Postma geeft aan dat dinsdag een besluit moet worden genomen in het college. Deze moet in goede verhouding staan tot de samenleving en de raad. Er moet tijd voor zijn. En het besluit moet volgordeklippen. Daarnaast moet er een nieuwsbrief opgesteld en gedeeld worden. En we hebben allemaal te maken met de kerstperiode die volgende week vrijdag ingaat, waarna mensen minder bereikbaar zijn. De heer Postma stelt daarom dinsdag als snoeiharde deadline voor de besluitvorming, hier hebben we ook allemaal belang bij. De heer Kapteijns is hiermee akkoord en onderstreept zijn waardering voor de inzet van de medewerkers.

Het ambtelijk overleg heeft gisteren plaatsgevonden. Hier is een advisering uit voorgekomen.

Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Toelichting op de motie

De motie behelst primair het opdragen van een gesprek dat nog gevoerd moet worden: dit gesprek heeft gisteren ambtelijk plaatsgevonden en wordt vandaag bestuurlijk gevoerd. De punten van de motie worden puntsgewijs doorgenomen.

Punt 1.

In de advisering van het ambtelijk overleg is opgenomen dat aan punt 1 van de motie gehoor wordt gegeven aangezien gesprekken gisteren en vandaag in deze lijn zijn. De nadruk van het gesprek en de motie ligt op de onderdelen einddatum, financiën en veiligheid.

Punt 2.

De einddatum juridisch beter te borgen door:

- a. het COA ook na 1 november 2032 te kunnen houden aan de zin uit artikel 4 lid 2 “en gestaakt te houden” conform de woorden van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid op 24 november 2023;*
- b. de tweede zin van het laatste punt van de paragraaf “Overwegende” en artikel 4 lid 3 te verwijderen en zo mogelijk te vervangen door een notarieel kooprecht of een derdenbeding.*

De heer Kapteijns: meerderde discussies over dit onderwerp hebben geleid tot een voorstel in de bestuursovereenkomst:

In de bestuursovereenkomst staat een harde einddatum: we zijn gehouden de opvang op 31 oktober 2032 te staken. Dat gestaakt te houden gaat het dan om.

De heer Kapteijns geeft in lijn met de staatssecretaris en in afwijking van hetgeen hierover staat in het verslag van het ambtelijk overleg aan dat een partij na afloop van een bestuursovereenkomst niet gehouden kan worden aan de voorwaarden van de afgelopen bestuursovereenkomst. De staatssecretaris heeft hier ook voorbeelden voor gegeven. De invulling van deze overeenkomst eindigt op 1 november 2032. COA gaat dan niet op basis van deze overeenkomst door. Over alles wat daarna gebeurt, kunnen dan desgewenst nieuwe afspraken worden gemaakt door de dan zittende partijen.

Voor wat betreft deze overeenkomst kan het COA geen mensen meer opvangen na de einddatum van de bestuursovereenkomst.

De heer Postma merkt op dat deze toezegging Albergen onvoldoende comfort geeft op deze manier. En ook de raad heeft hier ook onvoldoende comfort bij. We zijn al een heel eind verder als we kunnen aangeven dat er in Albergen na tien jaar geen nieuwe azc wordt gestart of gecontinueerd.

Mevrouw Bekhuis geeft aan dat het belangrijk is dat de raad hoort dat het azc na 31 oktober 2032 gesloten blijft in Albergen. Hier ligt de focus op. Dit is de belangrijkste vraag vanuit de raad.

De heer Kapteijns beaamt dat dit het belangrijkste punt is waar al een jaar gesprekken over gevoerd worden. De overeenkomst loopt af en het COA stopt met het azc, tenzij er nieuwe afspraken worden gemaakt.

De heer Postma geeft aan dat we door deze opmerking opnieuw met elkaar om de tafel zijn gegaan, hetgeen constructief is verlopen. Maar de genoemde ruimte ervaren Albergen en de raad negatief. De staatssecretaris heeft ook aangegeven dat het na 10 jaar afgelopen is met het azc in Albergen.

De heer Kapteijns geeft aan dat ook de staatssecretaris heeft aangegeven dat we niet vooruit kunnen lopen op wat we na 10 jaar doen. De heer Kapteijns heeft niet de ruimte om nu nog alle gesprekken van het afgelopen jaar en wat de staatssecretaris heeft gezegd weg te doen.

De heer Postma geeft aan dat je niets weg haalt maar Albergen juist de ruimte geeft een betere buurt te zijn, zodat je niet met een achterstand start, want de huidige manier van formuleren geeft hen te weinig comfort. Zowel de heer Postma als mevrouw Bekhuis begrijpen de zorgen van de inwoners. En verzoeken het COA een toevoeging aan de zin te doen, door op te nemen dat het azc na 10 jaar in Albergen niet wordt gecontinueerd. Door het comfort dat in Albergen niet gevoeld wordt, begin je met een grote achterstand op deze manier. Dit is het grootste heikele punt in de motie en voor de omgeving, alsmede van de raad. Als het na die 10 jaar klaar is, is het klaar. Om dit zo te benoemen werkt helpend.

De heer Postma vat samen dat het in belang van eenieder is de toevoeging op te nemen en vraagt de heer Kapteijns in een ultieme poging dit onder de aandacht te brengen bij de staatssecretaris. Hij heeft aangegeven dat het na 10 jaar “schluss” is. De heer Postma verzoekt het “schluss” te nuanceren.

Punt 3.

De afspraak uit de kaderovereenkomst “een financiële regeling met het Rijk zodanig dat de gemeente Tubbergen en haar inwoners op geen enkele wijze financiële nadelen van deze opvang ondervindt” daadwerkelijk te verwerken in de financiële regeling met een heldere definitie van “belanghebbende”;

De uitwerking hebben we samen met elkaar gedaan geeft de heer Kapteijns aan. Hier is de tijd voor genomen, ook met het ministerie erbij. Dit is daar de uitkomst uit. We hebben met elkaar een financiële regeling opgesteld die invulling geeft aan de eerdere afspraken die we met elkaar gemaakt hebben. Dit is voldoende neergelegd in de regeling.

Advies: Dit punt heeft ook te maken met de definitie van belanghebbenden. Daarover is de advocaat geraadpleegd. En dit is ook door [REDACTED] getoetst. Dit zijn belanghebbenden in lijn met jurisprudentie. Het advies uit het ambtelijk overleg is om de definitie situationeel in te vullen mocht het zich voordoen.

Besluit: Dit advies wordt overgenomen. De definiëringen die in het ambtelijk overleg gisteren benoemd zijn worden later tijdens dit overleg van vandaag nog besproken.

Punt 4.

Onderwerp: het veiligheidsplan in samenspraak vaststellen.

Het COA stelt het veiligheidsplan vast met de gezagsdriehoek. Belanghebbenden worden hierover geïnformeerd en stellen dit niet vast. Over bijzonderheden wordt gecommuniceerd met belanghebbenden, ook tijdens de evaluaties.

Tijdig informeren en tijdig evaluaties voeren is van belang. In hoeverre mensen in evaluaties meegenomen worden is door de raad benoemd en opgenomen in de bestuursovereenkomst. Daarom is de definitie van de belanghebbenden zo van belang.

Hierover is iedereen het eens.

Punt 5.

In de motie 2023-Hesselink 2 is aangegeven dat dit punt nader toegelicht wordt bij de sub-punten van de toelichting. Dit punt wordt daarom bij de toelichting besproken.

Punt 6.

De gemeenteraad zo snel mogelijk doch uiterlijk vóór de verlening van de omgevingsvergunning, door middel van een raadsbrief, op de hoogte te stellen van de resultaten van de aanvullende onderhandelingen en de gemeenteraad te voorzien van gespreksverslagen.

Aan dit verslag wordt vandaag gewerkt met dank aan de externe notulist.

Toelichting

- *Onder punt 2 van de paragraaf “Overwegende” en onder artikel 3, lid 1 een duidelijke formulering van de aantallen vreemdelingen toe te passen, dat wil zeggen maximaal 100 asielzoekers en maximaal 50 vergunninghouders;*

De heer Kapteijns geeft aan dat in de overeenkomst over 40 à 50 vergunninghouders gesproken wordt. Dit zijn de aantallen waarop de overeenkomst gebaseerd is. Dit is ook zo opgenomen in de andere stukken en vastgelegd in de kaderovereenkomst.

De heer Postma meent zich te herinneren dat de staatssecretaris 50 statushouders genoemd heeft en stelt voor om op te nemen in de overeenkomst dat het gaat om 150 vreemdelingen waarvan ten minste 50 vergunninghouders.

De heer Kapteijns kan zich er ook in vinden er minimaal 40 vergunninghouders van te maken, het kunnen er altijd meer zijn. “Dit kan fluctueren, we willen de ruimte houden er meer van te maken. Als we het concreet maken zouden we in de bestuursovereenkomst kunnen opnemen: in de opvanglocatie worden 150 vreemdelingen, waarvan minimaal 40 statushouders opgevangen.”

Mevrouw Bekhuis merkt op dat de splitsing ligt op 100 asielzoekers en 50 vergunninghouders.

█ vat samen dat de tekst zoals nu opgenomen is letterlijk overgenomen is uit de kaderovereenkomst tussen het ministerie van J&V, de gemeente Tubbergen en het COA. Het betreft maximaal 150 vluchtelingen waarvan 40 tot 50 statushouders.

De heer Postma stelt voor de tekst dan te behouden zoals deze opgenomen stond: 40 tot 50 statushouders.

Mevrouw Bekhuis merkt op dat er steeds gesproken is over 100 vluchtelingen en max 50 statushouders.

Advies: De tekst van de kaderovereenkomst luidt: In het bestaande gebouw worden maximaal 150 bewoners geplaatst. Alternatieve huisvesting op het buitenterrein wordt uitgesloten. De inwoners zijn tussen de 40 en 50 vergunninghouders.

█ adviseert de tekst in de bestuursovereenkomst te behouden zoals hij er nu staat en de bestuursovereenkomst op dit element niet aan te passen.

Besluit: Iedereen is unaniem akkoord met dit voorstel.

Artikel 2 lid 7

- *Onder artikel 2, lid 7 de formulering dusdanig te wijzigen dat het COA niet de vergaderfrequentie van de begeleidingsgroep bepaalt, maar dat de vergaderfrequentie wordt bepaald in samenspraak met de begeleidingsgroep en op basis van de vergaderbehoefte;*

Dit wordt zoals voorgesteld gewijzigd.

Artikel 7 1/5

- *Onder artikel 7, lid 1 t/m 5 de term “partijen” breder te formuleren naar “derden” en dit op te nemen in de paragraaf “Definities”.*

█ legt uit dat dit alleen van toepassing is op de partijen uit de overeenkomst, te weten het COA en de gemeente. Derden kunnen hier geen rechten aan ontleiden.

█ heeft het voorstel nogmaals voorgelegd aan de eigen advocaat van de gemeente, maar hier nog geen reactie op ontvangen. De heer Postma vraagt hier extra druk op uit te oefenen zodat vandaag hier een reactie op is. █

Omwonenden

- Een duidelijke definitie van het begrip “omwonenden” toe te passen in de bestuursovereenkomst, waardoor duidelijk is wie onder die noemer valt, daarin in ieder geval te borgen dat belanghebbende inwoners en ondernemers van Albergen en Harbrinkhoek onder de noemer “omwonenden” vallen en dit op te nemen in de paragraaf “Definities”;

De heer Kapteijns adviseert de gemeente hier niet in mee te gaan. Mensen betrekken bij de opvang door middel van een klankbordgroep is prima om op te nemen in de werkafspraken. In de bestuursovereenkomst is deze definitie te breed.

De heer Kapteijns adviseert in de bestuursovereenkomst de term omwonenden in algemene zin niet anders te definiëren dan elders in Nederland wordt gedaan. De ervaring leert dat dit niet constructief is. Hij noemt enkele voorbeelden.

Hij is het er mee eens om in de werkafspraken, waar het specifiek gaat over hoe het bijvoorbeeld met mensen gaat, op te nemen dat we omwonenden breed definiëren, met zowel direct omwonenden, inwoners van Albergen als inwoners van Harbrinkhoek. De heer Kapteijns adviseert nogmaals de definitie niet in juridische zin zo te definiëren in deze bestuursovereenkomst.

█ vult aan dat het de vraag is of je dit soort zaken in de bestuursovereenkomst moet opnemen. Dit moet een overeenkomst op hoofdlijnen zijn, waarbij zaken verder uitgewerkt worden in de werkafspraken. Omwonenden spelen een rol bij het klankbordgroepoverleg/de begeleidingsgroep.

De heer Postma: omwonenden de mogelijkheid bieden om zitting te nemen in een begeleidingsgroep om te klankborden is een ander voorbeeld dan het juridische voorbeeld van zojuist. De omwonenden uit Albergen en Harbrinkhoek willen de zeggenschap houden en willen de verbinding houden en het is ook aan de gemeente de verbinding meer te zoeken. Samen oplopen is van gemeenschappelijk belang. De definitie kan ook in de werkafspraken worden opgenomen, mits er in de bestuursovereenkomst wel naar verwezen wordt. De heer Postma blijft erbij dat ook de inwoners van Harbrinkhoek en Albergen ook omwonenden moeten zijn.

█ vult aan dat er wel sprake kan zijn van verschillende definities van omwonenden, afhankelijk van het onderwerp.

Mevrouw Bekhuis stelt voor de definitie in de werkafspraken en uitvoering ruimer te maken en denkt ook dat dit van belang is voor de omgeving.

De heer Kapteijns is het er mee eens dat het belangrijk is een goede buur te zijn van elkaar. En onderschrijft het belang van de verbinding tussen de opvang en de inwoners van Tubbergen. Iedereen heeft belang bij goed contact. In het kader van de klankbordgroep is de definitie zoals omschreven prima en is iedereen belanghebbend. We willen maximaal bekijken hoe we de mensen betrekken zonder daar juridisch problemen mee te krijgen.

De heer Postma geeft aan dat het gaat om betrokkenheid. We moeten proberen om een gemeenschap tot stand te brengen waarbij men zich prettig tot elkaar kan verhouden. Dit begint bij de klankbordgroep, betrokkenheid en het uitnodigen van de omwonenden.

Advies: █ doet de suggestie om de raad tegemoet te komen door bij artikel 8, aanvullende operationele werkafspraken, punt g toe te voegen, dat we in de werkafspraken afspraken maken over de wijze waarop omwonenden worden betrokken, in lijn met wat █ stelt dat dit een flexibele definitie is. Je refereert er hiermee in de bestuursovereenkomst aan dat hierover in de werkafspraken afspraken worden opgenomen. █ geeft aan dat dit al opgenomen staat bij artikel 2, lid 6 en 7.

█ stelt voor het daarnaast bij artikel 8 nog een keer te benoemen. Dit omdat de raad vanuit deze punten met deze vraag gekomen is. Mevrouw Bekhuis is het hier mee eens.

Besluit: Er wordt hier geen besluit over genomen. De heer Kapteijns stelt voor dit punt te noteren en op een later moment nogmaals te bekijken. **Actie allen.**

Artikel 2 lid 12

De formulering dusdanig te wijzigen dat duidelijk wordt dat het COA 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is;

De heer Kapteijns is akkoord met het verzoek te wijzigen dat het COA 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is, met de opmerking dat het COA ook bereikbaar kan zijn via een aanbestedende partij zoals de beveiliging. Het COA zorgt voor 24/7 bereikbaarheid.

Mevrouw Bekhuis kan zich hierin vinden.

Artikel 2, lid 14

De formulering dusdanig te wijzigen dat duidelijk wordt hoe het COA zich ervoor zal inspannen om de eventuele overlast terug te brengen;

Advies: Er is geadviseerd dit op te nemen in de werkafspraken. █ geeft aan dat het uitvoering van de bestuursovereenkomst betreft. Het ambtelijk advies om hiernaar te refereren in artikel 8 wordt overgenomen.

Artikel 5 lid 1 t/m 5

Meetbare criteria toe te voegen, waardoor het meetbaar is wanneer er sprake is van buitensporige en/of ernstige incidenten en/of ongeregelde zaken met een structureel karakter op het gebied van openbare orde en veiligheid en hier daardoor naar te kunnen handelen in onder andere de evaluaties;

█ geeft aan dat het onmogelijk is hier criteria voor vorm te geven. Het gemeentebestuur oordeelt wanneer er sprake is van buitensporigheid of ernst. Het escalatiemodel hoe we er mee omgaan is veel belangrijker.

Advies: Het ambtelijk advies is dit punt niet aan te passen. Op dit moment ligt het mandaat voor escalatie en beoordeling bij de driehoek. Dit biedt het gemeentebestuur de meeste flexibiliteit en wendbaarheid. In de evaluaties komt dit ook terug. Dit is repeterend.

De zeggenschap om mee te kunnen denken zit hem vooral in de evaluatiemomenten.

Meetbare criteria

In de nog op te stellen evaluatiecriteria meetbare criteria toe te voegen waardoor op een objectieve manier geëvalueerd kan worden.

Dit is in verlengde van het vorige punt en moet in gezamenlijkheid opgesteld worden, hier wordt ook de klankbordgroep/begeleidingsgroep in meegenomen, het betreft dus een werkafpraak.

Kosten COA

In de bestuursovereenkomst op te nemen dat er door het COA bekostigde veiligheidsscans zullen worden uitgevoerd.

Alle kosten zullen vergoed worden, mits noodzakelijk vult █ aan. Het COA is nog steeds van mening dat een omgeving niet per se onveilig wordt met de komst van een azc.

De heer Postma vult aan dat het dan van belang is dat daar wel criteria over opgesteld worden, want wat voor de een veilig is, kan voor de ander onveilig zijn. De heer Kapteijns geeft het belang aan hierover het gesprek te voeren, hier zijn al goede afspraken over gemaakt.

Samenvatting door de heer Postma

Alle punten zijn vandaag besproken. Het gaat erom dat we een gemeenschappelijk belang hebben. Het gaat vooral om Albergen. De heer Postma vindt de einddatum nog steeds te vaag geformuleerd. Hij vraagt het COA hier nog goed over na te denken. Wil je mensen meekrijgen dan moet je hier wat mee doen.

Processtappen

De heer Postma benoemt de reeds genomen processtappen. Gisteren is het ambtelijk overleg gevoerd en vandaag het bestuurlijk overleg.

De heer Kapteijns dankt de deelnemers voor het constructieve overleg en geeft aan dat hij de punten met betrekking tot de duur meeneemt naar zijn achterban, zonder daar nu een toezegging over te doen. En stelt voor de gespreksverslagen plus de aangepaste stukken in een schriftelijke ronde met nog een teamoverleg vast te stellen en dan nogmaals met elkaar te concluderen of alles zo goed is. Morgen eind van de dag is het wenselijk om af te kunnen concluderen gezien de tijdsplanning. Het teamoverleg wordt gepland op donderdag 14 december om 16:30 uur. Bij dit teamoverleg wordt de onafhankelijke notulist wederom gevraagd een verslag op te tekenen van het overleg.

Rondvraag

Mevrouw Bekhuis benadrukt nogmaals het belang van de einddatum. Dit moment is echt van belang. Dit kan ik niet genoeg benadrukken.

Sluiting

Het overleg wordt om 15:00 uur gesloten.